

„TĖVYNĖ“
Išleidiama Susivienijimo
Lietuvių Amerikoje kas
penktadienis.
V. K. Račkauskas
Redaktorius (Editor).
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose \$1.00
Kitose viešpatystėse \$2.00
Kreipiantis su visokiais rei-
kalais adresuokite:
„TĖVYNĖ“
307 W. 30-th Str.
NEW YORK, N. Y.

„TĖVYNĖ“
Published every Friday by
Lithuanian Alliance of
America
At 307 W. 30-th Str.
New York, N. Y.
**A. B. Strimaitis Sec'y
& Business Manager.**
Yearly Subscription Rates:
In the United States \$1.00
To Foreign Countries \$2.00
All communications should
be addressed:
„TĖVYNĖ“
307 W. 30-th Str.
NEW YORK, N. Y.
Tel. Chelsea 5152.

SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

No. 29

New York, 19 d. Liepos (July) 1912.

Entered as second class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3 1875.

Vol. V.

**Prūsų Lietuvių
Kelias
Kningynas.**

Jau 6 metai prabėgo nuo įstei-
gimo Prūsų Lietuvių Keliaujan-
čio Kningyno. Nekursai lietuvis,
Pričkūs Bajoraitis, pasirūpino
dėlei to.
Budamas mokytoju prie žemų-
jų liaudies mokyklų ir tankiai
susieidams su šaip sau žmonėmis,
jis gana greitai suprato, jog lie-
tuviams reikia mokslo ir apsi-
švietimo. Vyriausio jo rūpesniu
buvo kuodaugiau praplauti
tarp žmonių gerų raštų, nes lie-
tuviai nepažino mokslų ir tam
lygių lietuviškų knygų; užtai jie,
ypatingai jaunieji, pasiskaitymui
tverdavosi vokiškų knygų, o tos
žinoma, augino juose vokišką
dvasią.

Matant, kad jaunimas tokiu
budu susigermanizuoja, pasiro-
dė, jog jau pasimirusiam
viengėnini reikalinga įsteigti
lietuviams keliaujančių kningyną.
„Kelias kelias“ jis pavadinta to-
dėl, kad nerasi Mažoje (Prūsų)
Lietuvoje kampo, kur žmonės
negalėtų tuo kningynu pasinau-
doti. Tad vieton prasiplatinusių
tarp jaunimo vokiškų knygų
(„sechundmanų“), sumanyta
paduoti jiems kningos apie Lie-
tuvą, apie jos istoriją, gražias
apsakas iš lietuvių gyvenimo,
pačių lietuvių parašytas eiles —
daines, kningas, aptariančias tu-
leriopus mokslus ir tam lygias.
O prie to viso vyriausias dalykas:
lietuvių iš šito kningyno galėjo
gauti kningas pasiskaitymui vel-
tai ir net už prisituntą nereikė-
jo primokėti. (Prūsų lietuvių
nemiškai leidžia pinigų už
kningas kad ir moksliškas.) Vi-
soms su kningynu surištomis lė-
šoms apdengti galėjo iš liuosos
valios prisidėti tie, kas tokio knin-
gyno svarbą ir išnašumą suprato.
Bet tarp Prūsų lietuvių nedaug
tesirado tokios rūšies žmonių.
Prie mūsų kningyno užlaikymo ir
pratarpimo daugiausia prisidėjo
Amerikos lietuvių.

Pati kningyno pradžia buvo la-
bai menka: jis pradėjo savo pir-
mutinę kelionę vos su 80 mažų
knigelių, o ir toje kelionėje jis
turėjo aplankyti jau 13 vietų.
Didžiausia dalis tu knygų, — tai
paaukotos, supirkta buvo už
12.40 markių, kurias lietuvių bu-
vo sudėję. Vėliau jau atplaukė
didesnės aukos kningynui: vieni
siuntė kningas, kiti-gi — pinin-
gus. Ypačiai didžios aukos plau-
kė iš Amerikos. Kuningas Jusai-
tis, pavyzdžiui, davė kningynui
apie \$75.00; kiti davė po \$10.00.
Tokių būdu knygų skaitlius au-
go šimtais. O kad lietuvių bu-
tų protingi būvę ir nebutų tiek
daug kningynui knygų nugluo-
dę pavogę, tai šiandien kningy-
ne galėtume prirakuoti 838 knin-
gas. Ypačiai nelaimingi buvo
knigynai 1907 metai; tais me-

tais iš 250 kningyno išleistų knin-
gų grįžo tik 40; 210 knygų žu-
vo, ir tos grįžusios parėjo su-
draskytos, apibjaurintos. 210
knigų daugiausia sunaikinta su-
deginta (!). To dėlei 1908 me-
tuose įvesta kita tvarka, kuri lyg
šiandien išrodo gera. Kas knin-
gas norėjo dabar gauti, turėjo
prizadėti, kad jas švariai laikys,
kaimynams pasiskaitymo dėlei
dalins ir metų laike visas jas savo
lėšomis sugrąžins. Kas to neža-
dėjo, tam kningos nebuvo siunčia-
mos. Ir tai labai gelbėjo: nuo to
laiko jau nebeprapuola toks di-
delis skaitlius knygų, nors kar-
tais ir pasitaiko kelioms knin-
goms kelionėje pragaišti.

Dabar kningos dalinamos kas
rudenį, lapkričio mėnesyje, o su-
grąžinti jos reikia kituose metuose
spalių mėnesyje. Tokiu būdu
skaitytojai beveik visą metų ga-
li palaiškyti kningas, ir kiekvienas
jų gauna tam laikui tarp 10 ir 20
knigų. Kningynas aplankė:
1908 metuose — 24 vietas; 1909
— 30; 1910 — 32; 1911 — 34.
Knygų viso labo turime šiandien
485. Tai vis labai menka, atsi-
menant, jog su jomis visa Prūsų
Lietuva aprūpinti reikia. O ka-
dangi kningyno išdada labai ir vėl
sumenkėjo (turime vos apie 14
markių), tad labai veltina, kad
lietuvių iš tolo ir arti neatsisa-
kytų jį savo aukomis paremti.
Lietuviškų knygų leidėjams ne-
butų persunkti bent keliais savo
leidimo knygų egzemplioriais
mus sušelpiti. Neabejotina, kad
jie mielai tatau darytų, jai tik
jiems būtų pažįstamas Prūsų Lie-
tuvų Keliaujantis Kningynas ir jo
reikalai. Reikėtų tik juos per
Amerikos ir Didžiosios Lietuvos
laikraščius ant to paakinti. Tuo-
mi jie ne vien prigelbėtų Prūsų
lietuvių apšvietimui, bet ir jų
kningos tarp Prūsų lietuvių ge-
riaus pažįstamos taptų ir gal ve-
kia prasiplatintų.

Reikia paminėti, jog išpradžią
lietuviams nevisai tepamėgo tos
kningos, kurios buvo keliaujan-
čiame kningyne. Bardavosi ant
Kningyno Tvarkytojo, kam ans
laikas kningyne raštus latinisko-
mis raidėmis, o ne vokiškėmis ra-
šytus, ir vadino tas kningas „že-
maitiškoms“, kurios esančios ne
dėl Prūsų lietuvių išleistos. Vėl
kitiems jos nebuvo gana „šven-
tos“. Labiausia jie iš to piktino-
si, kad kningyne buvo knygų pa-
rašytų ant demokratiško pamato.
Visai jie dėl to barės ant Tvar-
kytojo, iki tas „pažadėjo“ apta-
riamąsias kningines iš kningyno iš-
skirti, ir politiškių knigelių knin-
gynę nebelaikyti. Tai padarius,
nes pasigodimų jau nebegirdėti.

Nors iš didžiausios dalies tarp
Kningyno skaitytojų tik jauni-

mą matai, tačiau užėsi tarp jų
ir vieną kitą žilgalvį.

Labai reikalaujamos yra moks-
liško turinio kningos, o ir tokios,
kurios galima pasiskaityti apie
Lietuvos Historiją.

Matosi, jog Prūsų lietuvių,
nors ir pamazai, pradeda pabusti
ir šviesties, ir jokių „tamsuolių“
graudinimas, nei vokiečių germa-
nizavimo darbas jų nuo to nebe-
atstums.

Kningyno Tvarkytojas.
27—V—1912.
Kningyno adresas:
J. Rupkalvis,
Heydekrug, Ostpr.

Peržvalga.

Apie P. Rimšos „Kovą“.
VI-oje Lietuvių Dailės Parodoje
mūsų dailininkas P. Rimša pasta-
tė savo skulptūrą „Kova“, kaip jo
paveikslą dabartinės lietuvių ko-
vos su lenkais už savo kalbos lai-
svę. Lenkams sukėlus didelį to-
dėlį triukšmą, P. Rimša, atėjęs
į parodą, sutrupino savo veiklą.
„Laisvoji Mintis“, tatau paminė-
dama ir pabrėždama džiaugsmą
lenkų, manančių, jog lietuvių
jau pasiduoda lenkams, šitaip ra-
šo:

„Naivūs žmonės! Įtaria, iš-
bjaurioja, įžeidžia, sudrasko sa-
vo teisių reikalaujančią sielą ir
paskui apgaudami mano, kad
nuskriaustieji užmiršo savo opą,
su nusizeminimu ir meldimu atai-
dos už „klaidą“ prizadės niekad
daugiau nebūdinti savo tautinės
dvasios, tik ant jos skeveldrų sy-
kiu su savo priešais šaukti: „Lai
gyvuoją lietuvių — lenkų vien-
bė ir brolybė!“

„Ne! Patol vienybės ir bro-
lybės tarp lietuvių ir lenkų negal-
buti, pakol lenkai vis bandys
mums įsakinėti mintyti ir jausti
taip kaip jiems, o ne taip kaip
mums, yra miela ir verta.“

Lietuviai-Streiklaužiai. „Ko-
voje“ (N28) skaitome žinią apie
Bostono gatvėkarių darbininkų
streiką. Kaip visur, taip ir čia
esama žmonių, kurie nesupranta
tikrojo dalykų stovio ir eina dir-
bti į sustreikavusių darbininkų
vietą. Tarpe tokių žmonių yra ir
lietuvių; taip pranešama, jog jų
tarpe esą ponas Stelmokas ir koks
tai Bruzga.

„Tėvynė“ rašo iš So. Bostono
vienas SLA. narys apie tą strei-
ką ir sumano įrašyti į SLA. įsta-
tus paragrafą, pagal kurį SLA.
nariai, užtėmę streiklaužių tar-
pę, būtų braukiami laukan iš
SLA. narių tarpo.

„Tėvynės“ formatą permai-
nius, iš vienur-kitur gaunama
laiška, kurių autoriai sakosi esą
visiškai patenkinti dabartine
„Tėvynė“. Vieną tokį laišką
talpiname šiame „Tėvynės“ nu-

meryje. Tarp kitko ir „Keleivis“
patėmijo „Tėvynėje“ įvykusią
permainą. Jis pastebi:

„27-tas „Tėvynės“ numeris iš-
ėjo jau kitokiam formate — to-
kiame, kaip „Keleivis“, tik vie-
toj 8-nių, jį 4-rių puslapių. For-
matas dabar daug gražesnis, bet
turinis vistiek neužimantis.“

Gaila, kad buvęs „Tėvynės“
kaimynas „Keleivis“ nepasako,
koks „Tėvynės“ turinys jam pa-
tikty. Mažum norima, kad „Tė-
vynė“ sektų „Keleivį“?

Dras Jonas Basanavičius.
„Rygos Naujienose“ S. Tėvūnas
trumpai paminėjo Drą Joną Ba-
sanavičių, kurio 60 m. sukaktuves
Vilniaus ir abelnai Lietuvos lie-
tuviai apvaikščioja. Artakatosi-
me čion tas kelias eilutes:

Kas iš susipratusių lietuvių ne-
žino D-ro Jono Basanavičiaus!
Jo vardas prikėlė mūsų tautiško
amžių miegą! Jis pirma sužiebė
„Aušrą“, suskambino į „Varpą“
ir — pasklydo balsai po Lietuvą
plačią ir pažadino bemiegiančius
mūsų brolius iš tautiško-letargiš-
ko miego!..

D-ras Jonas Basanavičius gimė
lapkričio 11 (24) d. 1851 m. Os-
kabalių kaime, Bartininkų vals-
čiaus, Suvalkų gub. Mokslus ėjo
Maskvos universitete. Paskui gy-
veno Austrijoje, Vokietijoje, Bul-
garijoje, kame budamas išleido
„Aušrą“, sandarbininkavo „Var-
pui“ ir kitiems užsienioose (už-
rubežyje) einantiems laikra-
čiams, parašė nemažai lietuviškų
knigų ir surinko keletą tomų
lietuviškų pasakų.

Prašvitus Lietuvoj šviesesnei
saulelei (1905 m.), D-ras Jonas
Basanavičius parvyko Lietuvon,
apsigyveno Vilniuje, įsteigė Lie-
tuvų Mokslo Draugiją ir energiš-
kai darbuojasi Lietuvos-tėvynės
labui..

Dabar D-rui J. Basanavičiaui
sukako 60 metų amžiaus. Tad
Vilniaus lietuvių birželio 11 die-
ną 1912 m. Vilniaus „Rutoje“
šventė bei apvaikščiojo D-ro J.
Basanavičiaus 60 metų amžiaus
sukaktuves.

Geistina būtų kiekvienam lie-
tuvui ir lietuvaitei tas sukaktu-
ves prisiminti ir palinkėti tam
Tautos Vyrui Doktorui Jonui Ba-
sanavičiui geriausios sveikatos,
ilgiausių metų ir tvirčiausių jėgų
Lietuvos-tėvynės labui darbuo-
ties!

Iš Visur.

* Nelaimingas atsitikimas. Sa-
ratove, kaulų malimo fabrike, su-
griuvo siena užgrūdama 70 dar-
bininkų. Pasirodė, kad sugriuvu-
sioji siena buvusi 20 sieksnių
auksčio. Kaulų krūva grūdama
užmušė 9 darbininkus. Sunkiai
sužeistų yra 30 darbininkų ligo-
butyje, o kiti, mažiau sužeisti,
nugabenti į namus. Vėliau pasi-

rodė, kad esą užgriuvę apie 100
žmonių, kurių apie 50 jau atkas-
ta. Susirinkusi žmonių minia no-
rėjo suplėsyti fabriko užveždą.
Fabriką apstojo dragunai. Tai
vis atsitiko per fabriko adminis-
tracijos apsilėidimą.

* Suvalgė muilą. Dorpat apie-
linkėje, tulame vietiniame dvare,
tapo priimti prie ukio darbo ru-
sai darbininkai. Pirmą dieną po-
nas mandagiai priėmė ir pavaišino
duodams pietus ir vakarienę. Va-
kare, prieš valgant darbininkams
vakarienę, kad jie nusipraustų,
dvarininkas pasiuntė jiems 3—4
svarus namie virinto muilo. Dar-
bininkai pamanė, kad tai esą su-
ris ir valgė muilą su duona. Nak-
tyj vis darbininkai susirgo ir vė-
mė baltomis putomis, kol visą su-
valgytą muilą neišvėmė..

Darbininkų susirinkime suare-
tuota 120 darbininkų. Petrapilėje,
birželio 12 d. „Birž. Ved.“ rašo,
Vasilio salėje įvyko darbininkų
mitingas (susirinkimas). Ten pri-
buvo tuoj ir policija. Darbinin-
kai pradėjo ramiai skirstyties.
Vienok policijai pasisekė apie 120
darbininkų suareštuoti. Visus
juos surašė ir paskui paluosavo.
Darbininkai busią šaukiami prie
atsakomybės dėlei nedaleistame
susirinkime dalyvavimo.

**MOKSLO NAUDINGUMAS
ŽEMDIRBYSTEI.**

Dvidešimto metašimčio mokslo
galybė apvers pasaulį augštin ko-
jonis. Nauji išridamai, pageri-
nimas senųjų renkia ateičiai pa-
stebėtina reginį. Žemdirbystės
srityje, negana to, kad randasi
įvairių-įvairiausių mašinos žem-
mės dirbimui, bet pagaliau su-
sektą, kad vartojimas eksplodu-
jančios (sprogėjančios) medžia-
gos daug yra nuadingesnis, negu
išrastosios techniškos mašinos.

Vartojimas eksplodijos prie-
darbo, tai vienas iš daugelio žy-
mių šiandieninės mokslo pirmyn-
eigos apsiereikimų. Automobilai,
aeroplanai, motorai vietoj garo,
varomi jau su pagalba greitų eks-
plodijų „inžinų“ cilindruose. Be
šių greitai veikiančių eksplodijų
inžinų cilindruose, yra daugelis
kitų įdomių eksplodijos apraiš-
kų ir pasekmių. Su jų pagalba
žmogus užkariavo orą. Mokslas
apie eksplodijas pasiekė tašką,
kurio naudingumą apibrėžti ne-
galima; jis neturi rubežių.

Sulig stropios manipuliacijos
ir mašinerijos eksploduojanti
medžiaga, kaip dynamitas arba
nitroglycerinas, tulose savo pa-
vidaluose yra panaudojamas vie-
toje plieno įrankių, kasant tune-
lius per uolas ir kalnus.

Negreitas darbas, palengvas
laipsniškas darbo prispaudimas
jau pragyveno savo gadyne; —
šiandien jau dirbama eksplodijos
smugiais taip greit, kaip perku-
nas, trenkdamas iš padangės, tik

su mintimi ir kontrole. Šiandie-
ninės mašinos, veikiančios ašiu
eksplodijos, — tai mokslo šau-
dyklė, iš kurios trenksmų ir šuvių
išdygsta naudingas darbas. Lab-
jausia nustebina eksplodijos
principų pritaikymas žemdirbys-
tėje, anot Dr. H. S. Williams
„Hearsto Magazine“. Pakasus
žemėje eksploduojančios medžia-
gos „dynamito“ lazdeles žemės
paviršių suardoma ir sutrupina-
ma penkias arba šešias pėdas gi-
liai, arba tris ar keturis sykius
giliau, negu bile žagrė ar plugas
gali pasiekti; tokiu būdu supur-
tos žemės paviršius yra daug
geriau apdirbtas. Ašiu tam nau-
jam būdui žemė pasidaro daug
našesnė ir derlingesnė. Ukininko
darbas su senosios „mados“ ari-
muoju arklų, sulyginus su šiuo
būdu, yra nesulyginamai menkes-
nis ir biednesnis pasekmėmis.

Eksplodija sujūdina užrakin-
tus gamtos šaltinius žemės vidu-
riuose, ir iš to vaisiai yra paste-
bėtini. Kukuruza (corn), med-
vilnė, šienas, daržovės, vaisių
medžiai — viskas auga ir vaisių
neša kitaip, paakstinus žemę eks-
plodija. Patyrimai parodo, kad
medvilnės derėjo keturgubai
judinant dynamitu žemę. Vie-
nas daržininkas sako, kad jis ga-
vęs nuo 4 metų persiškos slyvos
medelio (vartojant eksplodiją)
tiek daug vaisių, kiek 6 metų
medžiai paprastai išduoda; o
kuomet medis pradeda svyrti, jis
vėl eksplodijomis aplinkui jį pa-
judina žemę, ir medis atsigauna
ir pasidaro stipresnis.

Išaiškinimas, kaip Dr. H. S.
Williams nurodo, yra labai pa-
prastas. Arklas ardo tikrai pa-
viršių žemės, kuomet giliai žemę
jį randasi didelės daugybės der-
lingos energijos, kurių niekas ne-
pasiekia, kol pati žemė lieka kie-
tame stovyje. Gilumoj žemės,
ukininkas, naudodamas eksplodzi-
ją, tveria naują ukį ir, galima su-
kyti, daug naujų ukų, ant tos pa-
čios platumos.

Dirbamoji žemė yra susidėjus
iš akmenų ir uolų. Gamta veikia
palengva, laipsnišku būdu tru-
pindama tuos elementus. Nors
gamtos procesas nuolatos trupi-
na žemės paviršių, purto jį, bet
pilnai neatsako vaisių derlingu-
mui; žmogus turi prisidėti su sa-
vo išmįslu, įdant padilginti aug-
menis prie derlingumo. Arklas
ir kiti senosios žemdirbystės įran-
kiai paprastai judina tą pačią se-
ną žemės paviršių, o eksplodijos
procesas supurto žemę kelių pėdų
gilumoje ir naujiems žemės sluog-
sniams liepia veikti.

Nauda yra neapsakoma. Kubi-
kinė pėda akmens, kaip Dr. H. S.
Williams išrokuoja, sulaiko savy-
je 6 ketvirtainiškas pėdas, imant
tas ant lygaus paviršiaus, bet,
kuomet ana esti sutrupinta į da-
leles, kokios tveria dirbamąją
produktivišką žemę, paviršys pa-
sididina daug tukstančių kartų.
Kada akmenis per eksplodiją su-

trupinti, tą syk veikiančioji atmosferos įiega pradeda savo darbą dirbti, ir elementai, reikalaujami augalų augimui, gaminama dideliame ištekliaujame. Kiekvienas akiras dirbamosios žemės, vidutiniškai imant, leidžiant ukininkui kelis sprindžius žagrę gilyn, ukininkas gali padidinti pelną taip, kaip paprastai dirbant kelis akirus. Lyginai su pagalba ariamų mašinų ukininkas negali eiti giliau, negu jis yra nuėjęs, o naudodamas eksploziją, jis gali eiti kelias pėdas giliau. Teoriškai imant, negalima butinai tvirtinti, kad naujasis procesas yra jau galutinas lėmėjimas. Jaigu jis galėtų padidinti savo ukių našumą kelis sykus daugiau, negu paprastai, tai žemės vaisingumas gali prasiekti prie to laipsnio, kad iš tesėtų palaikyti 6,000,000,000 (šešis milijonus) gyventojų taip lengvai, kaip dabar 1,500,000,000.

Gal buti, naudojant mokslinius metodus dirbimui žemės, pagaiduojamos pasekmės padrasintų ir pažadintų darbo žmonių minias kraustyties iš surukusių dirbtuvių į dailius ukus. Dabar žmonės rugsta, susigrūdę miestuose. Dabartinis žemės dirbimas mažai žmones užinteresuoja. Seno stiliaus metodus ant ukių mažai darbininkus užgaudina, bet kuomet žavėjantis mechanikai-mokslininkas ukių darbas taps pilnai išvystytas, — miestai liks tušti.

Todėl mes lietuviai sujuskiame, rupinkimės kaip galint daugias jaunuojuomenės siųsti į mokslus, gelbėjime ją; meskime visus piklumus į šalį, bjaurius koliojimus viens kito; duokime lietuviui ukininkui jausti, kad jo darbas reikalauja nemažesnę žinios, negu inžinieriaus, daktaro ir t. p., tą syk nestokuos žemdirbių maitinimui pasaulio, o su tuo ir skriaudų bei vargai sumažės.

6. 14. 12. Z. Jank.

IS DRAUGIJINIŲ MOKSLŲ SRITIES.

(Žiūr. „Tėv.“ num. 27).

Susiliejamą vietinių (lokalų) Anglijos darbininkų mažą sąjungą į dideles tautiškas sąjungas ėmė atsilikoti ramiai. Mat, nieko nėra labiau konservatiško už žmogaus psichiką, tad senoviškos tradicijos daugelį sykų sustodavo skersai kelią trade-unijų plėtojimuisi. Taip pat reikėjo pergalėti daug kliūčių, centralizuojant tų lokalų mažų sąjungų valdymą ir finansus. Anglijos darbininkai uoliai apsaugoja savo teises ir privilegijas lokaliose organizacijose ir abelnai neužsitiki sąjungos centro vyriausią galybę. Tad prireikė ištisi metai iki atsiekta tai, kad pinigai ėmė plaukti į centralę kasą ir iki skyriai (kuopos) pripažino centrui tiesą „veto“ straiškų klausimuose.

Nėra abejonės, kad suorganizavimas tautiško profesionalių sąjungų buvo labai svarbus žingsnis pirmyn. Rods tos sąjungos nesutrukė kruvon visų kokios nors išdirbystės darbininkų, o tik darbininkus atskiros kokios nors profesijos, tačiau jos buvo labai naudingos: ačiū joms darbininkai pasijuto esą nariais milžiniškos organizuotos darbininkų šeimos, galinčios jau pasekmingai kovoti už viso proletarijato reikalus.

Vienok netrukus pasirodė, jog ir tokios tautiškos sąjungos nėra visai atsakančios sveikai darbininkų politikai ir jog šios pastarosios pasekmingumui reikia daug platesnio susiorganizavimo.

Ištiesybės, esant eilei tokių sąjungų, tarp jų iškilavo nuolatinė konkurencija ir gaudymas

narių. Tokios lenktynės kuoastriausia apsireikšdavo metalo industrijoje ir budavojime. Taip mašinistai ginčydavosi su kitais tos pačios išdirbystės šakos darbininkais, nenorėdami priimti į savo sąjungos narius ėgungo liejinių darbininkus ir modelistus, kalviai ginčydavosi su katiliais, plytų dirbėjai su akmenkaldažiais ir tt. ir tt. O kadangi anglai darbininkai neturėjo jokios instancijos, kuri panašius ginčus būtų galėjusi išrišti, tad sąjungų santikai taip įsitemdavo, kad iškilavo tarp jų kovos, kurios nesųkį užsibaigdavo straiškų laužymais. Taip 1892 metuose profesionalių unijų kongresas buvo priverstas išbrauskti iš profesionalių organizacijų Glasgovo uost darbininkų organizaciją, kuri, konkursuodama su taut. nusiųtų darbininkų sąjunga, išgimė visai į juodašimtišką organizaciją.

Prie tokių lenktynių organizacijos nesųkį priedavo prie bankruto. Belenktyniuodamos, kad daugiau gavus narių, jos tankiai pasiskirdavo begalo žemasimkestis ir augstas pašalpas nariams; tad, ilgai netrukus, išdas pasilikdavo tuščias ir nariai išsisklaidydavo, o šiaip užsitikėjimas organizacijomis minioje visiškai žudavo.

Pagaliaus daugybė viena su kita belenktyniuojančių organizacijų labai apsunkindavo darbininkų kovą už geresnę ateitį.

Tad akivaizdžiai visų tų priežasčių profesionalių organizacijos butinai turėjo risti kruvon ant platesnės papėdės ir ilgainiui įvyko sąjungų federacija, apimanti visas kokios-nors išdirbystės šakos profesionales organizacijas. Labai nuosekliai tokią federališką sistemą pravedė pas save kalnakasiai, susirėję į federališką sąjungą 1887 m., kuri 1907 metuose turėjo jau 460 tūkstančių narių. Ši sąjunga yra padalinta į rajonus, kurie randasi atskiruose pavietuose ir jungia esančias tame paviete kalnakasių draugijas. Kiekviena draugija, įstojanti į pavietą (grovytės) rajoną, yra pilnai autonomiška, turi savą išdą, savo vyriausybę, patariasi su pramonininkais, o į federaciją kreipiasi tik tai visai šalei bendruose klausimuose, arba šiaip stambiuose vietiniuose susirėmimuose, apimančiuose dideles darbininkų minias.

Panašiai suorganizuota mašinų ir laivų budavojimo darbininkų sąjunga, kurion priklauso 320 tūkstančių darbininkų; taipgi mažą tesiskiria federacijos darbininkų, dirbančių tekstilinėje, metalo ir medžio išdirbystėje, prekybos tarnų ir šiaip darbininkų, prie kurių prisidėjo bent pusė milijono darbininkų.

Tatai per pusantro šimtmėčio besiorganizavimo anglai darbininkai pasiekė šitokią savo organizacijų formą. Tikrai pasakius, darbininkų organizavimas neužsibaigė tuomi ir štai dėl kokių priežasčių. Iš vienos pusės, tarp atskirų organizacijų ir federacijų tėra silpnas ir tik paviršutinis ryšys, tankiau nėra galimas, kur to reikia, greitas, planuotas ir nuoseklus veikimas ir klausimų išrišimas. Iš antros-gi pusės, — kapitalas auga ir organizuojasi, tuom pačiu reikalaujamas iš darbininkų armijos, kad ši, pasekmingai savo kovai su kapitalu, būtų labai veikli, greitai ir visados pirisirengusi.

Štai dėlko reikia manyti, kad anglai darbininkai neužilgo žengs dar žingsnį pirmyn ir ilgainiui, atsiveikinę su nusenuosimais savo tradicijomis, pereis prie sistemos plačių Industrieverbandų („industrijos sąjungų“), kurie jau įsigyveno kitame visavietinė svarbos profesionaliame ju-

dėjime, ty. pas Vokietijos darbininkus.

(T. b.)

PITTSTON, PA.

Pas mus 27 d. birž. buvo šitoks atsitikimas: 12:30 val. vidurdienį užsiedė du „fanai“, traukiantie dūmus iš kasyklų. Ugnis labai greit prasiplatino, nes ten buvo daug visokių aliejų, kas ugniai platinties gelbėjo. Buvo baisi regykla, ypatingai kuomet sūbėgo tūkstančiai žmonių, daugiausia moterų ir vaikų, kurių tarpe buvo ir lietuvių. Išliko neapsakomas verksmas; mat, visų manyta, kad visi žmonės kasykloje žuvo, o žmonių tuo laiku ten buvo apie 300. Aš pats bėgiojau ir raminau moteris, nesa, žinodamas kasyklų darbus, numaniau, jog čia nėra jokio pavojaus žmonėms. Bet kur sulaikys žmones, į paniką patekusius.

Tuom tarpu iš kompanijos atsistūsta ugnagesiai ir ugnis greitai laiku likos sustabdyta. Apie 2 val. visi žmonės iš kasyklų išliko augstyn, tad buvo nemaža džiaugsmo ir sveikinimos. Nelaimės su žmonėmis visai nebuvo.

V. Gredeckas.

WILKES BARRE, PA.

Šiais metais pagaibė Wilkes Barre High School keturi lietuviai: Ona Aleksaitė, Jonas Aleksaitis, Ona Rekiutė ir Vincas Palčionis. Visi yra tikri lietuviai (išskiriant Vincą Palčionį, kuris yra sulenkėjęs) ir galime tikėtis, jog jie bus ateityje gerais mūsų tautos darbininkais.

Ateinančiais metais tą pačią moksloinę baigą Juozas Ažiukas ir Juozas Naviskas. Be virš minėtų studentų šitie yra žemesnės klasios: J. Valinčius, J. Botyrius, J. Šnipas, M. Lawa, Francis Rekiutė ir Elena Dauksiūtė.

Pirm dviejų metų pabaigė Wilkes Barre High School pirmutiniai lietuviai: Pranas Aleksaitis, kuris dabar mokinasi medicinos Jefferson Medical College, Philadelphia, ir Vincas Ažiukas, kuris dabar Teologijos mokslą eina Bourbonnais'e, Illinois.

Norint lietuvių studentų pasikutinioose metuose pasirodo augštesniuose moksloose daugiau, bet vis permažai, nes iš 1400 studentų Wilkes Barre High School'ėje tik keletas lietuvių yra.

Reikia tikėtis, kad ateityj mus miesto lietuviai supras mokslo svarbą ir daugiau leis savo vaikus į augštesnius mokslo.

Students.

CLEVELAND, OHIO.

Cleveland, O. 3 d. birž. turėjau reikalą nueiti pas ponį M. Daminaitienę, netoli lietuviškos bažnyčios gyvenančią. Mudviem bekalbant, štai pasirodė keli vežimai vestuvninkų su pora jaunavedžių, o J. K. B-ko laisvamaniško socialisto ir jaunojo palydovai, taipgi socialistai. Mudvi ir p. Daminaitienė nuėjova į bažnyčią pažūrėti, stebėjomės iš to, kad Clevelando soc. 3-čios kuopos nariai su vestuvėmis bažnyčioje, kurios klebonas kun. J. Halaburda visuomet keikia socialistus.

Pirmiausia kuningas jaunavedžius išklausė ausinė, po tam išėjo į vidurį bažnyčios ir pradėjo ką tai neparasto rėkti: „vagikos, paleistuvės“. Tada žmonės pradėjo į visas puses atsiskudami dairytis. Kun. J. Halaburda atėjo netoli mudvių su p. Daminaitiene, visas pajudodė ir keikda-

mas. „O, jus, rup... rup... rup... rup...“ vėlniai, sėtonai, vagikos, razbaininkės!“ O labiausia domą atkreipė ant p. M. Daminaitienės: „išei, sene, laukau! Tu vaikus leidi į Public school, tavo vaikaibus razbaininkai, vagis, otu užlakai paleistuvystės namus, tavo visi vaikai paleistuviai!“ Vien tik tokie keikimai tęsėsi per pusę val. Na ir kur čia kuningo dora, dągi bažnyčioje!?

Aš neseniai da esu Clevelande ir tik pirmą syk mačiau kun. J. Halaburdą, taipgi ir jis mane, tad už visus išbjaurinimus siunčiu širdingą ačiū. Bet sykį ir gaila man tokio žmogaus. O kaslink p. M. Daminaitienės, — ji moterė — našlė, turi penkis vaikus, vargingai gyvena. Jaigu taip pasiturtinti būtų, tai nekaip kun. J. Halaburdai išėitų. Daminaitienė priklauso prie šių draugysčių: SLA., SLRKA., prie vietinių moterų dr-tės „Birutės“. Jaigu tokią moteris būtų kaip kuningas perstatė, tad prie minėtų draugysčių neprigulėtų. Mat, tokia gadynė, kad ant biedno žmogaus visi turi tiesą ką nori tai daryti, nors ir didžiausis beprotis...

M. Geibienė,

5,100 Denison av.,
Cleveland, Ohio.

WILKES BARRE, PA.

Mums rašoma: Nedėlioje, 7 d. liepos, nuskendo lietuvis Al. Samuolis, 22 metų amžiaus, paėjęs iš Suvalkių gubern., Naumiesčio p., Tamošbudžio guinos, Budos kaimo (Pilviškių krasa). Jis 7 d. liepos išėjęs su savo draugais girion, užėjo vandenį ir panorėjęs maudyties, šoko vandenin. Priplaukęs gan gilią vietą, pradėjo skęsti. Jo draugas Demikis matė jo kovą už gyvastį, bet, nemokėdamas pats plaukti, negalėjo jam pagelbėti, tad nubėgo keliu, šaukdamas pagalbos. Atbėgo kiti draugai, bet Samuolio jau nerado: nuskendo. Kuną veikiai surado ir palaidojo. Samuolis paliko tėvus, gyvenančius Lietuvoje; šioje šalyje išgyveno apie 6 mėnesius ir dirbo anglies kasykloje. Nesenai buvo prisirašęs prie SLA. ant \$600 apsaugos, bet neišbuvo nariu ir pusės metų.

Tebunie jam lengva šios šalies žemė.

LIETUVIAI SVETUR.

„Lude“ skaitome korespondenciją apie lietuvių, gyvenančius Tobolsko gubernijoje (Sibire), Tukalinsko paviete, kaimė Liubazinsk. Čion paduodame šios korespondencijos turinį.

Liubazinsk'as—tai didelis kaimas palei upę Irtyš; ten yra 700 suviršum kiemų, viena katalikų bažnyčia ir dvi cerkvės. Kaimas guli 18 varsnų atstu nuo Sibiro gelžkelio ir miesto Omsko, ir susideda iš trijų kruvon susiliejančių kaimų: Liubazinsk, Černoostrovskia Desiatka ir Bažerov. Bažerove ir-gi yra katalikų bažnyčia; tas kaimas susideda veik iš vienu tik katalikų, atėjusių iš Lietuvos, ypatingai iš Žemaitijos; jie ikišiole ir savą kalbą namie vartoja. To kaimo lietuviai—tai beveik visi ištremtieji iš antrojo lenkmečio (1863 m.) ir tuli iš pastarosios revoliucijos laikų (1905 ir 1906 m.); yra taipgi keletas ir savo noru atkeliavusių; šitie gauna nuo valdžios ir žemės. Dabar atsidanginanties lietuviams duodama žemė Černoostrovskos Desiatkos valsčiuje.

Lietuvių tenais gyvena apie 2.000; beveik visi užsiima žemdirbyste. Žemė yra labai gera, juodžemis. Sėja daugiausia kviečiai, rugiai, avižos, miežiai, proso, žirniai, tabakas, bulbės.

Beto, jie imasi vertelgystės, turi savo krautuves; seperatoriais dirba sviestą ir siunčia jį per Omską į užsienį.

Kadangi dabar galima statyties lietuviškas mokyklas, tad lietuviai reikalauja, kad jų vaikai būtų mokinami rusiškoje ir lietuviškoje kalboje, o ne lenkiškoje, kaip tai yra užvedęs vietinis klebonas, lenkas, paėinas iš Varšavos. Esant ten lenkui kuningui, žmonės turi daug nesmagumo su ausine: jie nemoka lenkiškai, o kuningas nemoka lietuviškai, tad prisieina savo „griekus“ versti rusų kalbon ir juos kuningui rusiškai pasakoti į ausį; o kuningas pyksta ir liepia žmonėms išmokyti lenkiškai, tik keista dėlko jis pats, vienas del visų, negali išmokyti lietuviškai. Lietuviai pastaruoju laiku ėmė jau rupintis gauti lietuvių kuningą. Omske gyvenęs diakonas lietuvis yra labai prielankus tam lietuvių būriui ir kuomi gali jam patarnauja.

Vienintėlis inteligentas Bažerove, išskyrus kuningą, yra 70 ar 80 metų senelis, Symonas, Jonas sunus, Andruškeviče, vietinis stogasta, paėinas iš Raseinių pavieto ir ištremtas Siberijon dar 1863 metuose.

IS VISUR.

100 sužeistų. Londone streikuoją duokų darbininkai; 11 d. liepos įvyko susirėmimas tarpe 300 streikierių ir 200 streiklaužių, dirbusių po policijos apsauga. Susirėmime sužeista 100 žmonių.

Chinų respublika pavojuje. Naujosios respublikos prezidentas, Juan-Si-Kai, monarchijos šalininkas, visai stengėsi sunaikinti respubliką, kad vėl grįžtų atgal monarchija. Tarp kitko jis paliuosavo nuo tarnystės prielanki respublikai kariuomenę pietinėje Chinijoje, užtraukia didelę paskolą ant šalies, o badaujančiams gyventojams skelbiama, kad gaus javus uždyką kaip tik sugrįžs monarchijos tvarka.

Francijoje streikuoją transporto ir prielaukų darbininkai. Streikas apėmė Gavrą, Duenkircheną ir Marsellę.

Francija labai uoliai ginkluojasi... ore. Dabar ji turi 208 kariškus lakstyvius, o 1912 m. rengiasi dar įgyti jų 322; 1913 m. skiriama 19 milijonų frankų orinio laivyno užlaikymui.

Žydai Portugalijoje. Portugalijos parlamentas vienbalsiai priėmė įstatymą apie kolonizavimą žydų Angolos provincijoje. Imigrantai išpradžių bus valdžios remiami materialiai ir naudosis visomis Portugalijos piliečių teisėmis.

Septyni straičiai nušauti.

Hastings'e straikavo Conduit and Cable kompanijos darbininkai. Gauja apginkluotų milicijantų šaudė į minią beginklių straičierių. Tarp pašautųjų yra viena moteris. Ji ėjo nešina 7-nių mėnesių kūdikį ant rankų; jai į krutinę suėjo dvi kulkos, o trečioji pataikė į jos kūdikį. Rusas, St. Serris, prišokęs jai pagelbėti taip pat likos peršautas. Žinoma, tie, kurie šaudė, nebus kalti, nes čia vieniems yra „laisvė“, o kitiems kulkos.

30 žmonių žuvo. Nariai draugijos „Foresters of America“ ku-

pos išvažiavo ekskursijos laivu pas Niagarą. Besirengiant grįžti, prieplaukos tilto papuvė stulpai neišlaikė, ir užgriuvo su 100 žmonių, iš kurių vos 70 teišgelbėta.

4 d. liepos, kada Amerikoje apvaikščiojama Suv. Valstijų nepri gulnybės apskelbimas, visada labai daug šaudyta ir faierverkių laidyta, nuo ko žudavo daugybė žmonių. Šiais metais visose Suv. Valstijose tą dieną užsimušė tik-tai 24 ir susižeidė 648. New Yorke, kur šiaip žmonės uždrausta faierverkus laidyti, mirties atsitikimų visiškai nebuvo.

Amerikos fermeriai. Statistika parodo, kad Suv. Valstijose pasididino skaitlius skolomis apsunkinamų farmų, o nejskolintos farmos mažta. 1890 metuose 28.2% farmų buvo skolomis apsunkitos, 1910 m. jau 33.6%. Skolomis apsunktų farmų buvo: 1890 m. — 866.957, 1900 — 1.127.302, o 1910 m. — 1.327.649.

Nelaimės ant gelžkelių. Nesenai praskambėjo aidas didelės nelaimės su Lackawanna Ekspresu, pražudžiusiu 41 žmogų ir daugybę sužeidusių, už ką, žinoma, kaltinama užuvis masinistas. 5 d. liepos įvyko kita nelaimė, ant L. Valley geležinkelio, kur prekinis traukinis užsoko ant ekskursijos traukinio; užmušta 23 ir sužeista 36.

Baisios kaitros. Pastaroji savaitė buvo labai krašta, nuo to dideliose miestuose, kaip New York, Chicago, Philadelphia, Cleveland ir kit. žuvo daug žmonių nuo saulės užgavimo. Vieną tik 11 d. liepos New Yorke nuo saulės pasimirė 23 žmonės, o apsirgo 100 su viršum.

Gyvąją preke (merginomis) pirkliai sumta Burlingtone, N. J. susėkta, kad gauja piktadurių garsinosi laikraščiuose pajieskančią merginų-tarnaičių, vadinamų hotelius. Pasirodo, kad tie hoteliai buvo ne hoteliai, o paprasčiausi paleistuvystės namai.

Informacijos apie ukus. Suv. Valst. pramonijos ir žemdirbystės departamentu įrėdnis p. F. A. Kellor, praneša, kad atieiviai, norinties gauti reikalingas informacijas apie ukus, bet bijosi patekti į nagus įvairių nesąžiningų spekuliantų, gali gauti reikalingas informacijas šiais adresais: 32 E. 30th str., New York City ir 592 Manhattan ave., Brooklyn, N. Y.

Be to geriausias ir teisingiausias žinias apie ukus galima gauti ir iš knigos, kurią valdžia reikalaujantiems dyka duoda. Reikalaujant reikia rašyti šiuo adresu:

Division of Information or the Bureau of Immigration and Naturalization.

Department of Commerce and Labor.

Washington, D. C.

Sulaikytas kuningas. Ant Ellis Island sulaikyta kuningas Franz Peter, iš Vokietijos. Jus bus gražinamas atgal, nesa Vokietijos konsulis to reikalauja. Konsulis turis prirodymus, kad tas kuningas yra užpuolęs Fenheim—Badene ant merginos ir dabar bėga nuo bausmės. Kartu su kuningu sulaikyta ir mergaitė Clara Wirth; ji pasisakė pažįstanti kuningą, o Vokietijos valdžia pranešė, kad ji draug su kuningu bekeliaujanti. (E. J. II. VI.).

Atsargumas esti visuomet vėlybas svety.

Naudinga mokyties ir iš žmonių, ne tik iš knygų.

Kaip tikrai nėra laisvės, nėra nei žmogaus.— L. T.

SLA. ISTORIJA.

I Susivienijimą turėjo tiesą įstoti kiekviena lietuvių draugija. Įstojusios draugijos pareiga buvo Susivienijimą plėsti. Kiekviena draugija ar agentas kas bėgtinis metų turėjo Susivienijimo Valdybai prisiųsti narių vardus ir jų mokestis.

Bedarbių tautiečių pagalbai kiekviena pristojusi prie Susivienijimo draugija, kiekviena kuopa ar agentas ir kiekvienas pavienis narys kas mėnuo turėjo paduoti žinias ir darbininkų biržą New Yorke apie savo apygardos darbų stovį.

Mirtinė pašalpa buvo paskirta mokėti Susivienijimui sulaukus 500 narių; bet Centro Valdyba turėjo tiesą reikalui prisiėjęs nepaprastą mokestį uždėti nariams iki 25c. per metus.

Skundai ant Valdybos ir kitų Susivienijimo narių turėjo būti paduodami raštu metiniame delegatų susirinkime.

Kiekvienos S. V. L. A. draugijos ar kuopos priederme buvo pasiųsti savo delegatą į metinį delegatų suvažiavimą. Jai kuri kuopa ar draugija neišėjęs to padaryti, tai savo įnešimus raštu galėjo perduoti kitos kuopos delegatui, kuris juos pristatė seimui.

Seimui vieta paskirti buvo palikta delegatams.

Delegatai metiniame suvažiavime priiminėjo atskaitas kaip nuo Centro Valdybos, taip ir nuo kuopų viršininkų. Seime delegatai svarstė visus Susivienijimo reikalus nutarimai buvo priimami pagal balsų didžiumą.

Narys pusę metų išbuvus Susivienijime turėjo tiesą gauti pašalpą numirus, našlaičiu likus, ar persenu siu esant.

Susivienijimo kasa buvo viena; į ją pinigai plaukė kas bėgtinis metų iš visų Susivienijimo kuopų. Šitie pinigai buvo skirstomi taip: 60 nuoš. pirmutiniam Susivienijimo tikslui, vadinasi, žemės ir namų pirkimui Susivienijimo naudai; 25 nuoš. mirtinės pašalpos nariams išmokėjimui; ir 15 nuoš. darbininkams biržos įtaisymo naudai.

Priimtų pinigų pakvitavimas ir Susivienijimo stovio aprašymas kas tris mėnesiai buvo paduodamas Centro Valdybos ir lietuvių laikraštį pagarsinti. Taip pat visi kiti svarbūs Susivienijimo darbai, atsišaukimai ir tt. turėjo būti ten pagarsinamais.

Delegatai savo metiniame susirinkime turėjo tiesą, šitų įstatymų tikslo neliesdami, juos atnaujinti, arba išplėsti.

Po šita Konstitucija pasirašė visa 11 suvažiavimo delegatų.

Kaip po paaikškinimas po konstitucijai, pagarsintai 1886 m. „L. Balse“ yra straipsnelis, kuris šiaip skamba: „Toksai tai užvedimas „Susivienijimo Visų Liet. Amerikoje“.

„Kaip krikščionybės pradžioje krikščionys savo turtus atiduodavo visų naudai ir kaip jie gelbėjo ligištus, biednus ir našlaičius, taip šiandien mes, lietuvininkai, atiduodame tik menką savo turtų dalelę, rupinamės pagelbėti vieni kitiems ir pakelt savo tautystę. Niekas neabejoja, kad jau seniai tokį Susivienijimą įsteigti reikėjo, bet gailėk Dieve, mes lietuvininkai nesuprantame tokio darbo išnašumo. Dabar užtai atbuskime ir visi glauksimos į vieną kuopą, darykime vieną lietuvišką susivienijimą; nors tuli, norėdami lietuvininkus apgauti, stengėsi juos perskirti“.

II. SUSIVIENIJIMO VISŲ LIETUVNINKŲ AMERIKOJE SEIMAS.

Antras S. V. L. A. Seimas pagal Pirmojo Seimo delegatų nutarimą buvo sušauktas Shenandoth'rin, Pa. rugpjūčio dienoms 14 ir 15, 1887 m.

Delegatai suvažiavo šitie:

Iš Baltimorės, Md. Ignatas Bubelis,

Iš New Yorko, N. Y. Jonas Šliupas; V. Džiankauskas gi bylos sulaikytas likosi namie.

Iš Shenandoah'rio, Pa M. J. Andriukaitis, Jurgis Naujūnas, Pranas Šabrinškas ir Sebastijonas Mockaitis.

Pirmą Seimo dieną, Seimą atidarė 1 valandą po pietų Jonas Šliupas ir trumpoj prakalboj nurodė į Susivienijimo stovį. Iš jo kalbos patiriame, kad Centro Valdyba, išskiriant Kasininką Stasį Miliauką ir Raštininką Vincą Juodkojį, per išėjus metus mažą ką veikė. Vienok, nežiurint tokio menko Centro Valdybos pasidarymo, Susivienijimas žymiai išaugo ir davė viltį ateityje. Jis turėjo savo kuopas Baltimorėje, New Yorke, Philadelphijoje ir Shenandoah'ry; paskutiniu laiku ir Chicago draugija „Lietuviškas Varpas“ žadėjo prie Susivienijimo prisidėti. Clevelando, Wilkes Barrės, Waterbury'o, Mt. Carmelio, Shamokino ir Mahanojaus lietuviai vis dar atidėdinėjo prisirašymą tolesniam laikui, norėdami persitikrinti, kad Susivienijimas ištikro yra naudinga organizacija. Matomai jie laukė, kol Susivienijimas geriaus sustiprės, nors su tuo jie klydo, kadangi Susivienijimas negalėjo stiprėti žmonėms į jį skersai žiurint. Bet gal tam buvo kaltas ne tiek žmonių skeptiškumas, kiek stoka veikėjų, kurie būtų žmonėms išaiškinę Susivienijimo naudingumą ir paraginę juos prie jo rašyti.

Be šitų priežasčių buvo dar kitos, kurios kenkė (T. b.)

Pranešimas.

SLA. Pildomoji Taryba šinomi apskelbia įstojimo mokestis toms ypatoms, kurios norės įstoti į abu SLA. skyrių, tai yra į skyrių pašalpos ligoje ir posmeritinės apsaugos skyrių antsyk.

Įstojant į abu skyrių, t. y. į apsaugos ir į skyrių pašalpos ligoje, mokama įstojimo šitiek:

	\$150	\$300	\$600	\$1000
Nuo 18 iki 30 m. amž.	\$2.25	\$3.25	\$4.25	\$5.25
Nuo 30 iki 35 m. amž.	2.50	3.50	4.50	5.50
Nuo 36 iki 40 m. amž.	3.00	4.00	5.00	6.00
Nuo 41 iki 45 m. amž.	4.00	5.00		
Nuo 46 iki 50 m. amž.	6.00	7.00		

Smulkesnis šito pranešimo paaikškinimas patilps sekančiame „Tėvynės“ numeryje.

A. B. Strimatis,
SLA. Sekretorius.

S. L. A. reikaluose.

Nauji nariai, įstoję į S. L. A. ir persikėlę ant augštesnių apsaugos laipsnių, Balandžio, Gegužės ir Birželio mėn., 1912 m.

Kp.	Cetr. N.	Amžius	Apsaugos laipsnis	senas
55	50	17981	Alena Kačergienė	38 150 naujas
56	121	17982	Juozas Sungaila	39 600
57	129	17983	Vincas Radzvilas	34 150
58	7	17984	Kastantas Jėneliūnas	25 150
59	240	17985	Juozas Maželika	23 150
60	11	17986	Ona Laurušonienė	30 150
61	219	17987	Jonas Žilinskas	26 150
62	35	17988	Juozas M. Vaikšnis	22 150
63	219	17989	Kazys Povilaitis	23 150
64	219	17990	Pranas Berniška	28 150
65	72	17991	Ona Lacerienė	37 150
66	82	17992	Kazys Pažėra	25 600
67	87	17993	Aleks. Arbauskas	26 600
68	245	17994	Kazys Ambrozevičius	20 150
69	71	17995	Jurgis Salčius	21 150
70	121	17996	Juozas Jesulevičius	33 300
71	42	17997	Jonas Alukevičius	29 600
72	212	17998	Juozas Bičius	32 150
73	212	17999	Petras Kelpšas	23 150
74	212	18000	Juozas Stanaitis	25 150
76	7	18002	Juozas Garvė	27 300
75	212	18001	Vincas Stanaitis	35 150
77	43	18003	Antanas Ivaskavičius	25 150
78	43	18004	Antanas Šveistis	23 150
79	30	18005	Justinas Misičikas	22 150
80	36	18006	Antanas Gelžinis	23 300
81	1	36	Petronė Prabišienė	31 1000
82	36	18007	Antanas Užubalis	42 300
83	36	18008	Aleks. Žukauskas	28 1000
84	36	18009	Kazim. Matutienė	32 600
85	36	18010	Vincas Silvėnaitė	18 600
86	36	18011	Jonas Silvėnas	19 1000
87	83	18012	Jurgis Žiugžda	27 300
88	83	18013	Mikas Vizgirda	24 150
89	122	18014	Jonas J. Stulginskis	26 150
90	122	18015	Pranas Kibartas	21 150
91	213	18016	Adomas Batauskas	28 150
92	239	18017	Jonas Andriūnas	28 150
93	42	18018	Mikolas Malinauskas	28 300
94	212	18019	Juozas Seklinskas	28 150

Atskaita Birželio mėn. 1912.

Suspenduoti.	Veronika Sabiutė.
1 — Edwardsville, Pa.	35 — Wilkes Barre, Pa.
Elzbieta Ciucinkevičienė, Juozas Stravinskis, Viktė Stravinskienė, Ignatas Jonavičius, Jieva Jonavičienė.	Ant. Rudaitienė, Agota Bagdonienė.
3 — Elizabeth, N. J.	36 — Chicago, Ill.
Mikas Svetelevičius, Jieva Kacionienė, Kazys Juknevičius, Pelicijonas Mačis.	Vincas Mišeika, Jonas Aleksandravičius, Jurgis Jaskevičius, Vincas Bigelis, Veronika Bigelienė, Pranas Eismontas, Krisius Dagis, Jonas Astrauskas, Andrius Gataveckas, Petras Šliakys, Monika Stankaitė, Juozas Grabauskas, Ant. Šliakys, Kazys Pauza, Kazys Petryla, Bened. Vaitiekūnas, Vitolda Vaitiekūnienė, J. M. Tananevičius, Jonas Balandis, Jonas Mieladziš, Ant. J. Tananevičius, Mot. Vaitkus, Marė Vaitkienė, Juozas Šliakys, Alena Balevičiukė, Ant. Bradčiulis, Ant. Margevičius.
5 — Plymouth, Pa.	38 — Brooklyn, N. Y.
paravičius.	Bronis Valaitis, Ona Kazakevičienė, Mart. Klimčauskas.
Julius Chmieliauskas, Vincas Kas-	40 — Pittsburg, Pa.
7 — Pittston, Pa.	Karolis Baranauškas, Jonas Biki-
Jieva Joneikienė, Juozas Pučailauskas, Alisė Pučailauskienė.	nas, Povilas Murnokas, Jurgis Noreika, Kazys Kregždė, Elzbieta Kepuriutė, Juozas Makaras.
10 — Philadelphia, Pa.	41 — Lawrence, Mass.
Vincas Dauksys.	Feliksas Krenevičius, Emilija Jakimoniūtė.
11 — Waterbury, Conn.	42 — Wilmerding, Pa.
Pranė Laskevičienė, Ursulė Valaitienė, Anastazija Norkuvienė, Jonas Baublys, Jieva Danaušienė.	Pranas Kazlauskas.
12 — Nanticoke, Pa.	43 — So. Boston, Mass.
Laurynas Krutulis, Jonas Sasnauskas.	Vincas Virbieckas, Jonas Vailackas, Jonas Matusevičius, Veronika Taškevičienė, Anelė Jakavonienė.
14 — Cleveland, Ohio	44 — Rhone, Pa.
Ona Akienė, Jonas Kerutis.	Vincas Bitneris.
17 — Brockton, Mass.	45 — Hazleton, Pa.
Pranas Norkus, Stasys Stripinis, Jonas Kudišius, Kazys Krikizianas, Juozas K. Vaičiūnas, Vaeļovs Jurkevicius, Julius Volungevičius.	Alena Vitkauskaitė, Pranas Vaičiūnas.
18 — Westville, Ill.	47 — Passaic, N. J.
Liudvika Kuklerienė.	Kazys Kavaliauskas, Ona Kavaliauskienė, Veronika Lapinskiūtė.
23 — Shenandoah, Pa.	49 — Meriden, Conn.
Ignatas Račkauskas, Marė Račkauskienė, Jieva Čižauskienė, Jonas Girauskas, Elzbieta Sabaliauskienė, Albinas Miliauskas, Jurgis Bagdanavičius, Rožė Bagdanavičienė, Adomas Skumina, Rožė Skuminiene, Juozas Byla, Marė Girduckienė, Pranė Česnaitienė, Juozas Papečis, Vin. Pašukavičius, Konst. Bugnis, Mot. Mastauskas, And. Miliauskas, Ona Navickienė, Paulina Birštonienė, Juozas Aušra, Salomonas Kubarskas, Mikas Norberta, Aleks. Navakauskas, Pijūšas Novikas.	51 — Bridgeport, Conn.
24 — Glen Lyon, Pa.	Agota Brustaitienė, Jonas Brustaitis.
Aug. Norkevičius, Petras Muzikevičius, Marė Norkevičienė.	52 — Mt. Carmel, Pa.
27 — Newark, N. J.	Ursulė Vasiliauskienė, Marė Balčiūnienė, Pranė Ambrozičienė.
Juozas Stanelis.	57 — Worcester, Mass.
30 — Scranton, Pa.	Jonas Šė epavičius, Jurgis Česnulevičius, Kazys Šėepavičius.
Motiejus Kudirka, Viktoras Račius, Vincas Stelmokas.	64 — Baltimore, Md.
31 — Mahanoy, City, Pa.	Jonas Česna.
Katrė Marčilionienė.	67 — Luzerne, Pa.
32 — So. Boston, Mass.	Morta Brundienė.
Julė Matusevičienė, Petras Matusevičius, Adomas Vaverka.	72 — So. Boston, Mass.
33 — So. Boston, Mass.	Rožė Matukaitienė, Veronika Volungevičienė, Ona Žvaigždaitė, Paulina Grigaliūnienė, Ona Klimienė, Elzbieta Plevokienė, Katrė Norkunienė, Salomija Žulionienė, Marė Ropkeliūtė, Marė Kulpienė.
And. Vadpalas, Leonas Griktas.	73 — Elizabeth, N. J.
34 — New Britain, Conn.	Ona Urbienė, Kazys Urbis.
Antans Valinčius, Juozas Miloška, Stasys Bagdonas, Liudvika Bagdonienė, Ona Tamošiūnienė, Mikas Ekerta, Veronika Kubilienė, Marė Samuolienė, Pijūšas Samuolis, Marė Malaskienė,	74 — So. Chicago, Ill.
	Jonas A. Šluota, Vladas Daukantas.
	81 — Exeter Boro, Pa.
	Petronė Gudauckienė.

82 — Pana, Ill.
Pijūšas Karpavičius, Ant. Genėšius, Jonas Miliauskas.
83 — Brooklyn, N. Y.
Juozas Vasiliauskas, Jonas Almonaitis, Vikt. Dapkevičius, Mart. Venckus, Ant. Kaleda, Jonas Kulboka, Juozas Narbuda, Magdė Viltrakiūtė.
85 — Edwardsville, Pa.
Jurgis Jarašunas.
87 — So. Omaha, Neb.
Pr. Gaudutis, Juoz. Marijonaitis, D. Jackevičius, Mik. Bartusevičius, Juoz. Papeika, Juozas Rauduvis.
88 — E. St. Louis, Ill.
Ant. Jonikis, Pranas Jasulaitis, Nik. Stančikas.
92 — Courtney, Pa.
Jonas Rudvalis, Jonas Žukauskas, Marė Žukauskienė, Ant. Senkus, Magdė Senkuvienė.

RAPORTAS IMMIGRANTŲ KOMISIJOS

27-m SLA. Seimui Brooklyn, N.Y.

Pereitais metais liet. ateivystės reikalai New Yorko uoste buvo vedami po senovei, prie Slavonic Immigrant Society namo. XXVI Seimas įgaliojo mane atstovauti ten SLA. Pereitais Baltimore Seimas šiam reikalui paskyrė vos \$49.40, o be pinigų, žinoma, mažai ką galima veikti, tuomi labjaušiai, negalima užlaikyti lietuvių ant Ellis Island ir prie Slav. Im. Soc. namo, kas yra labai reikalinga.

Nors SLA. nedavė pernai užtektinai pinigų, kad prisidėjus prie to reikalo, vienok nemaža patarnavo liet. visuomenei, kaip matome iš šio raporto ir pagarsinimo No. 22 „Tėvynės“.

Nuo 1 d. Balandžio, 1911, iki 1 d. Baland. 1912, suteikta ir patarnavimas ir pagalba ant Ellis Island 447 lietuviams.

Padaryta aplikacijos ant Ellis Island dėl sugrąžinimo nuo 1 d. Baland, iki 1 d. Birželio, 1912, 36. Iš tų sugrąžinta atgal į Lietuvą 7 lietuviai.

Išleista iš Ellis Island į Slav. Imm. Soc. namą 37 žmonės neturintie adresų.

Gavo darbą per Slav. Imm. Soc. 21 liet. Per tą laiką apsisistoję pakelevingų lietuvių, keliančių į Lietuvon ir kitur, 456. Viso 997.

Vieną sergantį išsiuntėm Lietuvon.

Taigi gana puikų ir prakilnų darbą atliko SLA. visuomenei ir savo broliams.

Aš patariu ir ant toliaus varyti savo pradėtą darbą, tai yra: paskirti, pagal išgalę, nors kiek pinigų ir turėti savo atstovą po senovei prie Slavonic Immig. Society namo.

Lenkų „Związek“ nupirko savo namą Emigrantams ir užlaiko net keletą savo žmonių prie Ellis Island ir prie namo. Musų Susiv. dar dar to neišgali, tai darbuoklės nors prie kitų prisidėję. Teisybė, dabar yra susitvėrus lietuvių draugija šelpimui ateivių New Yorko uoste, bet dar mes ikišiol nematome jų aktyviško darbo.

Cechai turi net kelias tokias draugijas, ir net keli jų susivienijimai šelpia ateivių reikalus, turėdami savo atstovus prie Slav. Immig. Society namo. Tai-gi tikinasi, jog ir musų Susivien. Liet. Am. neapsileis ir dirbs ant šios dirvos senai pradėtą savo prakilnų darbą.

Laimingos kloties linkiu Sus. Liet. Am. ir lietuvių ateivystei—
Vincas Ambrozevičius,
Immigracijos kom. narys.

SLA. KUOPŲ NUTARIMAI.

82. S. L. A. kuopa, Pana, Ill., mėnesiniame susirinkime apsvačius 27 seimo nutarimus ir apkalbėjus „Tėvynės“ deficitą, vienbalsiai nutarta nupeikti „Tėvynės“ administraciją už nesirupinimą „Tėvynės“ reikalais: mes surandame, kad „Tėvynė“ yra siuntinėjama už dyką po ke-

lis metus ir vienai ypatai po 2 ir 3 egzempliorius įvairiais adresais. Vyrai, sarmata yra apsiimti darbą ir gauti užmokestį už jį, o ne atlikti savo užduoties.

Kuopos valdyba:

Pirm. Juozas Ragutis,
Finan. rašt. Juozas Dilbaitis,
Prot. rašt. Juozas Puida.

Nuo redakcijos. Redakcija, nu-stebusi šiuo 82 kuopos nutarimu, peržiūrėjo adresus 82 kuopos narių ir sulygino juos su narių kningomis. Susekta štai kas: 82 kuopa turi 39 narius, iš jų užroganą mokėjo 37, ir tiek „Tėvynės“ egzempliorius ten siunčiama. Stebėtina tatau, iškur 82 kuopa suranda tai, ko visiškai nėra.

Šį kuopos nutarimą talpiname „Tėvynėje“ tiktai dėlto, kad parodyti SLA. nariams, kaip neteisingai užsipildinėjama ant SLA. išrinktų darbininkų ir prikašiojama jiems užmokestis. Draug su tuo pranešama, kad panašūs „protestai“ nebus leidžiami „Tėvynėje“. Ir šiame 82 kuopos „papeikime“ sakoma, kad siunčiama „Tėvynė“ už dyką kelis metus, arba siunčiama po 2 ir 3 egz. vienai ypatai. Dėlko nenurodoma kam ir kur?

Tikrai, vyrai, sarmata, neištyrus dalyką saviems darbininkams bereikalingai akis badyti!

Redakcija.

KUOMET UŽMIGUSI JURA.

(Pagal E. Wainowski.)

1. Naktį.

Naktį eidamas į jurą
Jos rasti negalėjau.
Pušyne klaidžiojau ilgai
Ir jos tenai įjėkojau.

Ko gi pasiklausti naktį,
Kur pasislėpė jina?
Nė vėjalio, nė žvaigždėlių,
Kas gi ves mane tenai?

Nieko nėra ko paklausti,
Kur čia eiti — kur gi jį
Bangos tyli, visos tyli —
Ji saldžiai užmigusi.

2. Iš Ryto.

Atsikėliau anksti rytą,
Su pirmuoju dvelkimu,
Ir einu į pilką rūką —
Taip mat jūros aš geidžiu.

„Neatsiliepi tu vakar?
Teko man ilgai įjėkot“...
Tai tokia gi tu, draugužė!“
Taip norėjau ją pabart’.

Užsimiršo skaudūs žodžiai,
Kaip tiktai išvydau ją,
Visas plotas — ruoko namas
Su šviesia dangaus siją.

Kaip augstai viršūnės bokštų
Nepasiekia jų akis:
Rukus buvo taip aptemdęs,
Bet gi džiaugiasi širdis.

Menkutis.

Nekaltas turtingumas galimas yra tiktai ten, kur nėra vargdiečių. O ten, kur, kaip dabartinėje gadynėje, ant vieno turtuolio atsieina šimtai pavargėlių, ten kiekvienas turtuolis yra prasižengėlis.

REDAKCIJON PRISIUSTA.

Nuosavybė ir darbas. Suliutvino A. J. Karulis. Spauda „Lietuvių žurnalas“, Chicago, Ill. 1912 m., 1 pusl., kaina 5c.
Tikri Juokai lietuvių pasilinksminimui. Parašė Jonas Viskas. Lėšomis ir spauda „Lietuvos“, Chicago, Ill. šviesa, katalikiškais lietuvių mėnesinio laikraščio N 3.
Liaudies dainos tinkamos deklamacijoms. „Laisvės“ leidinys. So. Boston, Mass., 1912 m. pusl. 48, kaina 15c.
Chicago Lietuvių Draugijų įstatai. Bendrija, N7, kooperacijos reikalams

skiriamas mėnesinis laikraštis. Turinys: Keli žodžiai apie Susivienijimo idėją — St. Čiupris; Smulkių kredito įstaigų sąjungos; Kooperacija; Suomioje; Kooperativinė propaganda; Žinios.

Pasiuntinys, N6. Turinys: Viskas turi atsinajinti; Draugystė šv. Dvasios; Evangelikų-reformų tikėjimas; Dėl R-katalikų bažnyčios reformos; Reformacijos esybė, jos reikšmė ir svarba; Apaštalių paveikslai; Pirmą krikščionių parapiją; Svarumas ir sveikata; Kas girdėti pasaulio; Įvairios žinios; Iš reformų gyvenimo.

Jaunimas, Birkelio m. Turinys: Draugija ir pavienis žmogus, atsižvelgiant į pažangą — Vidunas; Musų kalba ir rašyba — Vds; Apžvalga; Paskalbėjimai.

Draugija, N65. Turinys: M. Vaitkaus eilės: Keliu keliai! Ateina velykos; Ilgėtis. Lazdynų Pelėda — Naujas takas; S. Dagilis — Da keli žodžiai, ginčus su p. P. K. užbaigiant; Marija Pečkauskaitė — Vaikų melavimas; kun. Smigielis — Pastabos apie padidintą žemaičių Vyskupystę, pradedančią nuo 1850 metų naują gaidynę; A. Miliauskas — Dieceziniai susirinkimai Francijoje; A. Jakštas — Lenkų ir Rusų spauda apie Lietuvą; A. J. — Lituanica; A. Jakštas — Svarbus atsitikimas; Druskius — Dėl Rimoškos „Kovos“; Bibliografija ir kritika etc.

Ateitis, N5. Turinys: Naktis — J. Karklius; Kas bus? — Rugėnas; Rudenio metu — Rugėnas; Hymnas — A. Ž. Mano tikslas — Lvr. Iš seno studento gyvenimo — Jaunas studentas; Pazinus meilę — J. Karklius; Dar dėl dr. Taigi-Tigi straipsnio — Aukšs; Keli patėmėjimai prie p. Vabalėlio straipsnio „Ašrinėj“ — „Mokslievių gyvenimo apžvalga“ — Mokins E.; Ilgo gyvenimo kaltinis — K. Telksnevičius; Vasara arti — moksl. Kalėnas; Aniolas Dievo — Putinas; Veiverių Seminarija — Zvirgdukas; Kroatija — R. Eckerlas. Iš Historijos kroatų mokslievių judėjimo — P. Rogulja; Jieškant paguodos — A. Jau-nulis; Materializmas ir mokslas — L. Bystras; Draugų dėlei — Sidabris; Rusų studentija pirmiau ir dabar — P. R.; Iš mokslievių gyvenimo; Musų tautinės tverybės etc.

Aušrinė, N18. Turinys: Kaip liudna — V. A.; Pati — A. Vieniulis; Ruta ir Radasta — Tas; Ant prabočių kapo — Kaunis; Tauta ir tautiška samonė — R. Byntautas; Kaip tirti ir rašyti sveikinimus — R. Byntautas; Kokia mūsų kritika — Vabalėlis; Prie blaivybės klausimo — Abstinentas; Peterburgo liet. studentų statistikos žiupsnelis — K. J.; Laikraštis ir gyvenimas — Vabalėlis; Įvairūs balsai — K. J.; Žinios-žinutės — J. Vanagas; Informacijos etc.

Pittsburg, Pa. 40 kp. SLA. laikys bertaininį susirinkimą 21 Liepos, 1912 m. L. M. Dr-tejį po No. 142 Orr gatvės ant 7 val. vakare.

Dabar jau yra pašalpos skyrius, įvestas nuo 1 dienos Liepos. Vyrų, moters ir merginos, ty. visi galės prigulėti. Taipogi gaus pašalpą 4-ais dolerius ant savaitės.

Draugai ir draugės, kviečiame visus butinai susirinkti ant šito svarbaus susirinkimo.

Taipogi prašom atsivesti ir naujų draugų prisirašyti prie SLA, ir prie pašalpos skyriaus. Juozas Kvederaitis, 40 kp. Sekr.

New Britain, Conn. 34-ta kuopa SLA. laikys pusmetinį susirinkimą 21 d. Liepos mėn. 2-ą valandą po pietų į Skritulskio svetainę. Visus narius kviečiame atsilankyti; bus išduotas raportas nuo 27-to seimo, bus apkalbėti apie pašalpos skyrį, bus priimami nauji nariai.

Sekr. V. Vinikaitis.

Daktaras A. Varnagiris

SPECIALISTAS moteriškų ligų; gydo taipgi pasekmingai ir išmintingai ligas vyrų ir vaikų. Ligoniai Lietuviai: eikite pas jį ir naudokitės.

91 So. Welles St.
WILKES-BARRE, PA.

S. L. A. Pildomoji Taryba

PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market st., Scranton, Pa.

VICE-PREZIDENTAS:

P. Mikolainis,

Box 62 New York, N. Y.

SEKRETORIUS:

A. B. Strimaitis,

307 W. 30th St. New York, N. Y.

IZDININKAS:

J. Skritulskas,

26 Broad St., New Britain, Conn.

IZDO GLOBEJAI:

T. Paukštis,

123 N. Main St., Pittston, Pa.

J. J. Paukštis,

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS-KVOTETAS:

Johan. Baltrušaitienė,

2400 5th Ave., Pittsburg, Pa.

Apšvietos komisija:

L. Šernas,

3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Dr. J. Šliupas,

1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

P. Mikolainis,

Box 62, New York, N. Y.

HURA VISI ANT PIENIKO!

Draugystės D. L. K. Algerdo iš Jersey City, N. J. Parengė pirmą metinį pasilinksminimą ant tyro oro, kuris atsislūps Subatoj 20 d. Liepos (July) 1912. Krobels Boulevard Parke. Prasišės 6 val. vakare ir tęsis iki nedėlios ryto. Įžanga vyrams 25c., moterims 15c. Kviečia Komitetas.

LIETUVIAI KREIPKITES PAS SAVĄJĮ.

Teisingiausia agentūra.

Laivakorėjų ir piningų siuntimo Firma, jau dvidešimts septyni metai, kaip parduodame laivakortes ant ekspresinių ir pačtų laivų, pagal kompanijų prekę ant visų linijų, kuriam kur patinka. Išvažiujantiems parupiname prašportus per rubežių su konsulio paliudijimu. Patarimai kuoteisingiausi ir dykai.

Suiničiam piningus ir visas svieto dalis, greitai, pigiai ir saugiai. Taipgi išmainom pagal dienos kursą.

Darome visokius notarijališkus paliudijimus ir doviernastis. Reikale kreipkitės ypatingai arba per laiską, nes vienatinė Brooklynne lietuviška agentūra.

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120—124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Dr. A. Szlupite-Jankaukiene

GYDO VISOKIAS LIGAS MOTERIŲ, VAIKŲ IR VYRŲ.

265 Berry Street, (tarpe Grand St. ir So. 1st St.) Brooklyn, N. Y.

VALANDOS: nuo 12-2 po piet. nuo 7-9 vakare. Telephonas Greenpoint 8.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVĖ.

Specializacija: tautiškos ir bažnytinės draugystės (šėtos). Karinės, Amerikoniškos vėliavos, Šerapas, Juostas, ženklelis, kepurės ir mureškos parduoti, taipgi visus bažnytinis aprūdus. Norėdami gauti, uošs Draugystės arba gudotini knaigai, jog juos darbu buti, gerai atliktas, paveskite į tikrai Lietuvai.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St. - - - Chicago, Ill.

netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių „Lenkiškų-Lietuviškų Vaistų“.

Ypatingos Gyduoles:

Geriausia Gyduolė nuo Strėnų skaudėjimo Deginimo krutinėje Galvos skaudėjimo Kataros Užsišaldymo Neuralgijos nuo Gerklės skaudėjimo

Mešlungio Skausmo krutinėje nuo Patrukimo Azma arba Dusulio Štyvumo sprando Skaudėjimo: Šonuose Rankų ir Kojų

Jeigu sergate užsišėnėjusiomis ligomis, nuo kurių negali pagelbėti nė daktarai, ne ligonbūčiai, arba pasilaptingomis ligomis, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užsišėnėjimo), nes žion čia netik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslapty, kaip ant išpažinties. Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę, o mielai suteiksiu rodą ir prisišiuu geras gyduoles pagal tavo ligą, su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laiškus statiai pas mane, pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbiu duodame kuogeriausia. Taigi rašykite reikalaudami agentūros. Kiekvienas lietuviškas štorininkas privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėt pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalaui išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams sote aplinkėse. Štorininkai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes ženas uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antiašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

LENGVAS, GREITAS IR PARANKUS BŪDAS

PARAŠYK man šėndi, ritoj gausi lietuvišką Katalogą: geriausių armonikų, koncertinių, klernetų, smuikų, triubų, lietuviškų knygų ir nuo kitokių smulkių daiktų prie manęs gaunamų. Jeigu jau turit mano Katalogą nr. 8, tai meldžiu apsieltiuioti išjio šėndi reikalingas sau daiktus, o už pora dienų gausite juos į namus bejoko klapato. Per 10 metų užsiima šią prekybė ir todėl turiu ganėtinai praktiškos ir teisingai išpildau užsakimus per pačią arba ekspresą greičiausėj. Adresas: M. J. DAMIJONAITIS, 812-814 W. 33-rd St., CHICAGO, ILL.

DR. "RICHTER'S PAIN-EXPELLER"

Jeigu turi skaudančią pugarą, kankinant reumatizmui arba kitokių skaudėjimų, kuris tavo vargina tai mėgink Dr. Richter'io „Pain-Expeller“. Tuojaus tau palengvės ir jausiesi tuojaus smagėniu, jeigu tikrai vartosi ryste ir vakare tepant skaudančias vietas, išvays tu skausmus lauk. Kad laikytum nuolatos bonką namuose, nes kiekvienam laike ir naktį negalima gaut, o tas pagelbės tau ir tavo šėimynai reikale. Gerai dėl bile skausmo, kaip tai: reumatizmo, nikstėlėjimo, neuralgijos, nudegimo, bei skaudančių vietų ant kūno. Gali gaut visose aptiekose po 25c. ir 50c. Dabok kad but inkaras ant bonkos, tai tas yra tikras. F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Str., NEW YORK.

Labai svarbus pranešimas.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE nuo 1-os d. Liepos mėnesio 1912 metų įveda skyrių pašalpos ligoje. Tas skyrius yra svarbus netik dabar gyvuojančioms Susivienijimo kuopoms bet ir pašalpinėms draugystėms, kurioms daug geriaus ir naudingesnis yra prisidėjus prie Susivienijimo, vesti pirmyn savo narių šelpimo darbą pagal vienodą tvarką ir iš vieno centro.

Pagal naują, SLA. narių priimtą ir Seimo užtvirtintą Konstituciją, SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE mokės kiekvienam nariui pašalpos ligoje po \$6.00 savaitėje per pirmąsias 15 seveičių ligos ir po \$3.00 savaitėje per sekancias 15 seveičių ligos. Taip pat moteris gaus pašalpą ant lygių su vyrais visose ligose, paeinančiose ne nuo palago, o palage gaus vienu sykiu \$6.00 pašalpos.

Mokestis į tą skyrių — 30 centų mėnesyje. Ištojimo mokestis į skyrių pašalpos ligoje: nuo 18 iki 30 m. amžiaus — \$1.50; nuo 30 iki 35 m. amžiaus — \$3.00; nuo 35 iki 40 m. amžiaus — \$4.00; nuo 40 iki 45 m. amžiaus — \$5.00; nuo 45 m. amžiaus augščiau — \$6.00.

Prie skyriaus pašalpos ligoje gali prigulėti visi susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariai. Visi naujai prisirašantie prie SLA. apsaugos skyrių, gali prisirašyti ir prie skyriaus pašalpos ligoje.

Pranešdami apie tai, kviečiame prie šios pažangios tautiškos organizacijos, ty. prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, visus Lietuvius ir Lietuvaite. Norintie įstoti, kreipkitės prie vietinės kuopos, o kur tokios nėra — tverkite naują. Visokias informacijas suteikia SLA. Centras. Rašykite šiuo adresu: Susivinijimas Lietuvių Amerikoje, 307 W. 30-th street, New York, N. Y.

A. B. STRIMAITIS.

21 metu senas laikraštis

“LIETUVA”

Išėina kas Pėtnyčia, Chicago, Ill.

Laikraštis, “Lietuva”, 8 puslapių, didelio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet pilnas naujausių ir tikrausių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasviečio, ypač iš didžiausio sviete miesto Chicago, kuriauo gyvena apie 100,000 lietuvių ir turi šimtus visokių pašelpinių, teatrališkų, bizniškų ir kitokių draugijų.

“Lietuvos” prenumerata Suvienyotose Valstijose Šiaurinės Amerikos:—

Metams \$2.00, pusei metu \$1.00.
Kitose užrubežinėse viešpatystėse:—
Metams \$3.00, pusei metu \$1.50.

Užsirašyti “Lietuvą” galima kiekviename laike.

Užsirašant “Lietuvą” reikia draugo ir prenumeratą siųsti per pačto Money Orderį arba pinigais registruotame laiske ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

A. OLSZEWSKIS

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Rašyk tuojaus, o gausi vieną “Lietuvos” numerį ant pažiūros dykai.

J. SKRITULSKAS

NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius gėrimus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu piningus ir visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių piningus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavidimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetaing mitingams ir veselioms, iš tolesnių miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

JOHN SKRITULSKAS

26 Broad Street New Britain, Conn.

Telephone No. 550

Vienatine Lietuviszka Aptieka Brooklynne, N. Y.

PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNORO.

Jau keliolika metų Brooklynne, N. Y., pasekmingai gyvuoja LIETUVIŠKA APTEIKA, didžiausia ir geriausia įvaisyta tarpe visų lietuviškų aptiekų Amerikoje.

Lietuviszka Aptieka, atsižurdama į lietuvių reikalavimus, parsigabeno iš Lietuvos didelį transportą įvairių žolių šaknų ir kitokių visiems lietuviams labai gerai žinomų vaistų. Lietuviszka Aptieka užlaiko sutaisyti savo speciališku įvairius naudingiausius naminius vaistus, kaip tai:

Daunoros skilvinės proskos nuo visų vidurinių ligų. kaina \$1.00.
Daunoros vaistai nuo galvos skaudėjimo, kaina 10 ir 25 c.
Daunoros vaistai nuo dantų gėlumo, kaina 10 ir 25 c.
Daunoros vaistai nuo kojų nuopaudų, kaina 10 ir 25 c.

Lietuviszka Aptieka visiems atsišauksiems per laiškus duoda teisingus ir sauziniškus patarimus visokiose ligose. Lietuviai, visokiame reikale kreipkitės į savo Lietuvišką Aptieką. Atsilankykite arba rašykite.

VINCAS DAUNORA Aptiekorius

229 Bedford Ave. Kampas N. 4-tos gatvės. Brooklyn, N. Y.

GERA PROGA.

GRAMATIKA ančiškos kalbos mokintis \$1.00 be mokinio (apdaryta)
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokinis atsi-
viti ir rašyti beneikinoje 15c.
ARITMETIKA mokinis rokančyb be mokin-
tojo su paveikslais (apdaryta) 35c.
VAUJAS BUDAS mokinis rašyt be mokinio 10c.
Viso \$1.00

Kas atsiųs iškirpęs šitą argarsinimą iš “Tėvynės” ir \$1.00 per Money Order, tai gaus visas 4 knygas ant 60 c. pigiaus.

P. MIKOLAINIS, Box 82 New York, N. Y.

Bell Phone: Dickinson 3757 w.

Dr. I. Stankus

Vienatinis Tikras Daktaras - Lietuvis

Visoj Philadelphiajioj.

Inrengė locna savo Ligonbūty, kuriame pasek-

mingai gydo visokias šviežias ir užsišėnėjuses ligas.

Daro visokias operacijas.

Atsišaukintems

Gdydytojo patarima suteikia dovanai.

DR. I. STANKUS

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

1220 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.